Da naslov ne ostane iluzoran, evo male opaske njemu u potvrdu. Među ostalim knjigama, bile su u prodaji i pripovijesti za ministrante »Borba za zvonove«. Netko je u šali primjetio: »Mi ne vodimo borbe za zvonove nego za oltare.« Kraj tolikog broja svećenika-tečajaca nedostajalo je u svim crkvama ministranata, paramenata, kaleža i oltara. U isto vrijeme misilo se kod svih oltara. Nije strogo liturgijski. Ali samo da je oltara bilo. Najčešće su jedan drugomu ministrirali. Dvojica su bili domišljati i duhoviti. Po završenoj Misi nastalo je svlačenje jednoga i oblačenje drugoga kraj samog oltara, jer dok bi došli u sakristiju i tamo to učinili, oltar bi drugi »zauzeo«. Nije ni liturgijski ni estetski, ali oni su rješenje našli.

Sve su ove opaske iznesene u duhu bratske i svećeničke ljubavi.

Mž

IZ KATEHETSKE PRAKSE

Anketiranje đaka

Jedan od prvih uvjeta svakog uspjeha, pa i uspjeha u katehizaciji je poznavanje sredine, u kojoj se djeluje. Ako nismo dovoljno upućeni u problematiku mladenačkog đačkog doba, a današnja problematika je posebno složena, ne ćemo je moći ni sretno rješavati. Mi smo u katehizaciji ne samo učitelji nego i liječnici, koji trajno brigu brinu o duševnom zdravlju mladeži, koja od nas očekuje dobru profilaksu, da ne oboli. A ako se radi o oboljenoj mladoj duši, na nama je da ustanovimo točnu dijagnozu i pružimo primjernu terapiju. Stoga će jedna od prvih katehetinih briga biti da upozna, i to svestrano upozna, mlade duše s kojima se sreta i koje će kao vođa, učitelj i liječnik voditi na jednom komadiću puta života.

Nije mi ovdje nakana iznositi razne puteve i načine upoznavanja mladih bića, nego bih samo želio upozoriti na jedan od tih poznatih načina, koji je možda danas malo zaboravljen, ali bi dobro došao u praksi, a to je anketiranje.

Atmosfera, u kojoj živu danas mladenačke duše, često je zaražena klicama nepovjerenja i sumnjičavosti. Ljudi više puta na putu ovoga života klize niz više kolosjeka. Moglo bi se reći, da današnji čovjek nije samo Janus sa dva lica nego i sa više njih. Današnji čovjek nije otvoren, nedostaje mu iskrenost i povjerenje. Sve se to odražava u dobroj mjeri i na mladim ljudima. Ali svaki čovjek, a pogotovu mladić, ima

momenata u životu, kad bi zaželio da se otkrije i izvrati dušu kao vreću, te kaže sve što mu dušu boli i srce tišti. A za taj izlijev iskrenosti treba mladom naraštaju pružiti prigodu, a ona se pruža u anketiranju, koje bi bezuvjetno trebalo povremeno vršiti među odraslijim đacima u salama vjeronauka. Iskusni duhovni radnici među mladeži priznaju, da se na podacima, koji se u anketama dobiju lako može zidati zgrada duhovne fizionomije pojedinca i skupina.

Ovdje donosimo nekoliko pitanja iz jednog anketnog lista, koja je zadavao kateheta u jednoj provincijskoj gimnaziji: 1) Koliko đaka ima u tvom odjeljenju (razredu) koji vjeruju u Boga, a koliko ih ne vjeruje? 2) Od onih koji vjeruju, koliko ih barem koji put dođe na vjeronauk? 3) Koji je razlog tako slabog pohađanja katehizacije? 4) Dolaziš li ti rado na vjeronauk i zašto? 5) Kakva ti se predavanja iz vjeronauka najviše sviđaju i zašto? Možda želiš da ti se još dokazuje opstojnost Boga i duše? Ili ti se više sviđa moralno izlaganje? 6) Možeš li dati kakavih prijedloga obzirom na predavanja vjeronauka? 7) Jesi li u stanju uvijek i svugdje i pred svakim kazati da vjeruješ u Boga? 8) Stidiš li se ikada svoje vjere ili si na nju stalno ponosan? 9) Osjećaš li potrebu da čitaš vjerske knjige? 10) Imaš li vjerskih sumnja i poteškoća? U čemu se one sastoje? 11) Moliš li se Bogu svaki dan? 12) Dolaziš li svake nedjelje, kad nisi zapriječen, sv. Misi? 13) Kako se često ispovijedaš? 14) Kojem se životnom pozivu misliš posvetiti? 15) Smatraš li se dovoljno poučenim u seksualnom pitanju? Ima li još nešto, što bi u tom pogledu htio znati? 16) Kako prolaziš u školi? 17) S kim voliš prijateljevati?...

Po priznanju spomenutog katehete odgovori na ova pitanja bili su mu dragocjen materijal te je mogao sretno početi i još sretnije nastaviti katehetsku pouku gimnazijalaca.

Neka zna svijet da Crkva na nj gleda s dubokim razumijevanjem, s iskrenim poštovanjem i časnom nakanom da mu služi a ne da ga porobi, da ga ojača i spasi a ne da ga prezire.

Pavao VI

Sandučić za pitanja

Znatiželja mladih često je obimnija i šira te je ne možemo obuhvatiti pitanjima u anketnim listovima. Stoga će inventivan kateheta tražiti drugog načina da mladoj duši podpuno omogući ispoljavanje. Čini mi se da bi za to bio najprikladniji način nabavljanja i stavljanja u promet tako zvanog sandučića za pitanja. Takovi sadučići imaju biti snabdjeveni bravicom i ključićem, a kroz otvor koji se nalazi na njima đaci će ubacivati pitanja i primjedbe. Najbolje ih je pričvrstiti pred salom za vjeronauk ili možda u crkvi kod ulaza. Na pitanja i primjedbe kateheta će odgovarati na satovima vjeronauka ili neposredno iza njih. Nekada će biti neumjesnih i smiješnih pitanja, ali će se mnogo puta kateheta iznenaditi nad intuitivnim opažanjima i konstruktivnim prijedlozima polaznika vjeronauka. Vidio sam kako je u jednom manjem provincijskom mjestu dječake i djevojčice viših razreda upravo bila obuzela manija, da postavljaju anonimna pitanja u sandučić. Kateheta je svaki put brižno odgovvarao. Bilo je tu i vrlo umjesnih nabacivanja o katehetinom postupku i načinu predavanja. Djeca su anonimno bila vrlo otvorena dok nisu imala kuraže da stavljaju vjeroučitelju primjedbe pred njegovim očima. Od toga su imala koristi i djeca i vjeroučitelj. Djeca su čula odgovore na mnoga pitanja o kojima sam vjeroučitelj valjda ne bi govorio, a veroučitelj je korigirao svoj stav u odnosu prema učenicima što sigurno ne bi učinio da nije bilo anonimnih đačkih primjedaba.

Pet minuta o koncilu

Rad II Vatikanskog koncila predmetom je zanimanja čitavog svijeta, katolika, kršćana i nekatolika, te nije čudo da se za to zanimaju i đaci koji nam dolaze na vjeronauk. Jedan kateheta našao je u sandučiću zamolbu koja glasi: »Velečasni, govorite nam pet minuta na koncu svakog sata o koncilu.« Prijedlog je pročitan pred razredom i svi su u jedan glas zavapili da im se govori o radu koncila. Kateheta je to vrijeme fiksirao neposredno poslije završenog sata vjeronauka, dapače dao je na volju, tko je htio mogao je otići. Ali nitko nije otišao. Svi svaki put ostaju da saslušaju katehetu i tom prigodom ga obaspu još kišom pitanja. To vrijeme se redovito produžavalo na petnaest, pa i dvadeset minuta. Tako

to biva valjda i drugdje. Interes za koncil među đacima je velik. To raspoloženje bi trebalo dobro iskoristiti. Ne bismo trebali čekati dok nas đaci zamole pa tek im onda govoriti o koncilu, nego bi bilo poželjno da svi vjeroučitelji sami zagriju djecu za ciljeve koncila, da im prikažu kako i o njima ovisi uspjeh koncila pa ako ništa ne mogu, mogu moliti. To je prvi i veliki doprinos uspjehu rada koncilskih otaca.

O. F. VLAŠIĆ

CERKVENI STENSKI ČASOPIS

Med osnovne dušnopastirske prijeme spada spretnost obveščanja vernikov. Najsplošnejše sredstvo za to je farno oznanilo pri nedeljski maši, čeprav ima svoje pomanjkljivosti. Prva pomanjkljivost je v tem, da kljub razločnemu oznanjevanju verniki več oznanil preslišijo ali se zaradi obsežnosti vseh ne zapomnijo. Kadar so oznanila dolga izgubimo tudi veliko dragocenega časa, posebno še, če se pri oznanjevanju ponavljamo ali se preveč mudimo s tem, katere maše bodo opravljene drugje. V pomoč farnim oznanilom se uveljavlja danes cerkveni stenski časopis. Napak mislimo, da se je pojavil kot nadomestilo za nabožno časopisje preko katerega so verniki res lahko hitro obveščeni o cerkvenih zadevah. Stenski časopis sodi med sodobne dušnopastirske prijeme in ga poznajo tudi tam, kjer imajo verskih časopisov na pretek.

Na vidnem mestu, najbolje pri glavnem vhodu, visi deska ali zasteklena ploska omarica kamor pripenjamo farna oznanila napisana z razločnimi črkami. Cerkveni stenski časopis ima predvsem informativni značaj, čeprav se mu pridružuje tudi poučni. Temu namenu mora biti ukrojena vsebina. Stenski časopis je pravzaprav okrajšan časopis, podoben dnevnemu časopisju, od katerega obdržimo naslove, odmislimo pa vsebino. V kratkih stavkih je izražena misel, katera opozarja vernike na cerkveno bogoslužje, jih seznanja z vsebino praznika, svetniškega godu, nedeljskega evangelija. Misel vernika prevzame in ga spremlja v cerkvi. Zgrešil bi namen stenskega časopisa kdor bi objavljal obsežne članke ali ves plakat izpolnil z drobnim pisanjem. Takšen »stenčas« bi bil vsebinsko lahko zelo popoln, toda manj privlačen in zato tudi ne informativen. Ob njem bi se zadrževal le tisti, ki čaka na vlak ali avto.